ORDET FRITT.

Alla Svenska Canada Tidningens prenumerantER äro välkomna att yttra sig i denna afdelning. Följande regler ha vi emellertid sett som nödvändiga att uppställa: 1. Skrif endast på en sida af papperet och med bläck. 2 Skrif så tydligt, kortfattadt och på sak gående som möjligt. 3. Undvik hätska utfall mot olika tänkande. 4. Anonyma uppsatser publiceras ej. — Red.

FRÅN EN NORRMAN.

Ärade redaktör:—

Jeg vil nu endelig se at sende Dem dollaren for bladet og 25 cts. til dækkelse av stamps. Det er nästen skam at låne paa kredit saa länge, men da jeg sög at, der er en hel del med svenske folk som forsömmer dere, saa kan vel en ikke vente, at jeg som er norsk skal gjöre mer for et svensk blad end hvad det svenska folk gjör selv.

Med venlig hilsen,
A. P. Petterson,
Viking, Alta.

FRÅN PORT ANGELES, WASH.

Den 27 april, 1915.

Red. af S. C. T.:

Genom mitt bref i eder tidning i febr. fick jag en 20 olika förfrågningar angående landet (det tyckes finnas många missbelåtna i östern). Jag har skrifvit till flera, men vill nu ge några råd till de öfriga. Om ni odlar hvete, så gör ni det bättre i östern, ty för hveteodling måste här konstbevattnas, och det landet är dyrt. Men för den som vill gå in för frukt, bär, och höns, så finnes ej bättre plats än Washington. Många familjer ha kommit hit med två till femhundra dollars och göra det bra. Svensken är efterfrågad och omtyckt här. Virke till ett hus kan köpas här för en tredjedel af hvad det kostar i Winnipeg. Uppodladt land kan köpas för $50 till $100 per aker, men en familj behöfver ej mer än 5 aker här, för att göra sin utkomst. I Port Angeles finnes en 300 skandinaver. Är ni road af laxfiske, så kom; är ni road af segling, så finnes både vatten och vind. Är ni trött på onykterheten i Canada, så kom, ty d. 1 jan. 1916 stängas alla krogar för alltid.

Hälsningar till edra läsare från Västkusten och

F. E. Ullström.

FRÅN GIMLI, MAN.

Den 3 Maj, 1915.

Red. af S. C. T.

Eftersom jag nu har sett, hört och erfarit mer om denna stad, ber jag om plats i "Ordet fritt". A. Larson har nu flyttat med hustru och barn till nämnda stad från Winnipeg och tänker stanna här för en tid, därför att det är bättre utsikt att lefva här. Denna plats är bebodd mest af isländare och canadensare, så vi äro nu endast fyra af svensk börd. Staden Gimli är belägen vid stranden af Lake Winnipeg. Vintertiden är folkmängden här omkring 300, däremot finnas sommartid 3—4 tusen invånare. Villa på villa ligger rundt omkring, till och med inne i staden, så det är inte annat att säga än det är en fin plats. Med dess sköna vatten, som sipprar upp ur jorden ifrån Lake Manitoba, friskt och kallt som i en källa. Angående arbete är här intet att skryta af, men allt nog kan en fattig man få arbete, så han kan lefva. Ja, A. Larson och undertecknad ha nu köpt Tinsmith shop tillsammans af H. J. La Tourell. Så vi "runnar" oss själfva. Men arbete finnes, som sagdt, inte mycket ännu, men vi väntar på bättre tider.

Med hälsning till red. och kända, icke nämnda, förblifver jag eder i all vänlighet,

Oscar Henrickson.

SVAR TILL ARTH. WICKSTRÖM.

Det är bra att ha en red., ty om den dikt på vers skulle fått inflyta, som var medsändt brefvet af den 24 mars, hvad hade då händt? Och allt var sändt i all välmening för att gissla falsk och ofruktbärande kristendom, och det var ej ämnadt att fördunkla pingstfästen. Men jag har ej hördt att någon i norra Sverige genom andlig medverkan har börjat att tala ryska eller tyska. Det skulle passa bra nu, när de ofta ha dem till främmande. Om man studerar bakruset af öfverspänd andlighet, om vi så kallar det, har det sina skuggsidor. Ja, kanhända både till kropp och själ. Apostlarna voro som vi människor, som sågo endel och endel som bygde på den tiden liknas vid hö och strå, som skulle uppenbaras i framtiden. Mr. Wickström tror ej, att världen har någon gudsman så stor som Paulus. Men om ni tror på vår tids andliga verksamhet, hvad är Paulus i jämförelse med Billy Sunday. Han kan, enligt rapporter, på några månader frälsa flera själar än Paulus i hela sitt lif och samla mycket pengar in på köpet. Redan den hädangångne general Booth hade gripit fatt om miljoner af människor, men en dälig efterskörd blef i ett stort världskrig. Om vi ta min vän aposteln som rättvis världsmästare och tungotalande, så var det i låg kurs på hans tid, och på vår tid är det nog humbug och ingenting att rekommendera, fast det omtalas i bibeln. Får upplysa att den har jag studerat från barndomen och den är ju vår äldsta kulturhistoria, som är i allmänt bruk. Vi bör ta tidningens ställning i betraktande och ej fortsätta något onödigt gnat.

Med högaktning,
K. R. Jonson.

AUGUSTANA COLLEGE OCH SEMINARIUM.

På tisdagen denna vecka (den 4 maj) sammanträdde styrelsen för sonodens läroverk. Dess viktiga förhandlingar få omnämnas nästa vecka. En glädje är det att kunna inberätta att det gångna skolåret varit ett godt, arbetsamt och framgångsfullt år.

Det ämne som pastor August Johnson behandlade i sitt tal på grundläggarnas dag den 27 april var följande: "Förutsättningarna för ett framgångsfullt forthyggande på den af fäderna lagda grunden."

Med största intresse åhörde alla den goda och optimistiska utläggning af detta ämne som talaren gaf oss. Vi hoppas få se talet i tryck.

Vår musikkår gaf en konsert till förmån för dess kassa på torsdagskvällen den 29 april, då de utförde ett särdeles tilltalande program, i hvilket de biträddes af miss Eleanor Magnusson och miss Wilhelmina Heirk. Dess direktör, stud. Carl H. Kahquist från New Port, Rhode Island, har visat sig vara en särdeles skicklig ledare. Tidigt på morgonen af den 1 maj spelade musikkåren på skolans marker och hälsade på så sätt blomstermånaden välkommen.

Den "Olympiska klubben" gaf en utmärkt förevisning i gymnastiksalen d. 17 april, då herr Thor Norberg visade hvad han med sin skicklighet som lärare kunde åstadkomma i atletiska öfningar med en grupp villiga ynglingar. Samma klubb gaf äfven förevisning vid den majfest som förliden lördag hölls i Prospect Park, Moline.

Kommen ihåg afslutningsveckan, som börjar med presterandet af oratoriet Golgatha på lördagen den 22 maj och slutar med College Commencement den 27 maj. Seminariets afslutningsfest hålles på kvällen af den 26 maj. På den 25 ha affärsafdelningen och konservatoriet sina afslutningshögtidligheter.

G. A.

TILL SASKATCHEWANS LUTH. FÖRSAMLINGAR.

I syfte att förebygga eller rätta oriktiga föreställningar och ogrundade misstankar samt för att om möjligt egga till lifligare och gladare deltagande, då det gäller att gifva till missionen, beder jag att få delgifva vårt folk i Sask. nedanstående redogörelse för medel, som influtit till missionskassan under de sju månader jag hade uppdraget att vara distrikts-missionär. Om något misstag insmugit sig, beder jag om rättelse.

Till vårt folks heder bör det sägas, att dessa kollekter upptogos frivilligt, utan tiggeri och trug. Redogörelsen torde bland annat visa att vårt svenska folk icke är så inskränkt vare sig med hänsyn till uppfattningen af sann luthersk verksamhet eller med afseende på tillgångar, att det icke både vill och kan bidraga till denna verksamhet, då tillfälle gifves. Den som är rädd för kollekter, är nog också rädd för sanningen.

Mina tankar gå ofta i stilla stunder till de olika platser, som besöktes; till hemmen, där jag vistades; och jag tänker på de sammankomster vi höllo och den kärlek, som bevisades mig; jag tänker på så många med hvilka jag kom i närmare beröring, och tanken ilar framåt: Månne vi skola mötas igen?

"Få vi mötas, kasta ankar
Vid den sköna himlens kust?"

Till alla, men särskildt till dem som hade mycket besvär för min skull, sändes härmed en innerlig hälsning och ett hjärtligt tack!

Eder tillgifne
P. A. Edquist.

Redogörelse för missionsmedel, som jag mottog från d. 2 nov. 1913 till d. 7 juni 1914:

Kelliher, 2 nov.,	$2.55
Strassburg, 5 nov.,	5.00
Young, 9 nov.,	3.40
Dubuc, 19 nov.,	10.95
Stockholm, 23 nov.,	10.40
Yorkton, 7 dec.,	4.05
Kamsack, 11 dec.,	2.85
Theodore, 14 dec.,	6.70
Stockholm, 25 dec.,	10.00
Dubuc, 4 jan.,	2.05
Saskatoon, 11 jan.,	2.70
Marchwell, 1 feb.,	3.60
Kinistino, 8 feb.,	9.50
Dubuc, 11 feb.,	2.00
Stockholm, 27 feb.,	3.30
Saskatoon, 1 mars,	1.90
Yorkton, 8 mars,	3.05
Theodore, 9 mars,	3.65
Kamsack, 11 mars,	3.55
Buchanan, 12 mars,	3.40
Wadena, 13 mars,	1.80
Kinistino, 18 mars,	7.15
Melfort, 22 mars,	8.70
Moose Jaw, 27 mars,	3.00
Parkman, 29 mars,	4.00
Goodwater, 2 april,	6.30
Moose Jaw, 5 april,	3.30
Dubuc, 9 april,	2.30
Stockholm, 10 april,	9.85
Melfort, 19 april,	5.40
Saskatoon, 26 april,	2.60
Wauchope, 3 maj,	7.90
Goodwater, 10 maj,	15.00
Assiniboia, 17 maj,	1.60
Moose Jaw, 24 maj,	5.25
Parkman, 31 maj,	37.00
Stockholm, 7 juni	6.55
Summa	$222.30

UTGIFTER:

Järnvägsbiljetter	$30.15
Transfers,	2.00
Livery,	3.50
Kyrkohyra	3.70
På lönen,	182.95
Summa	$222.30

P. A. Edquist.

KRIGSRUSTNINGAR LEDA TILL KRIG.

Percival, d. 3 maj, 1915.

Ärade red.

Under en följd af år hafva vissa personer och samfund sökt försvara den uppfattningen, att stora krigsrustningar äro det bästa medlet för fredens bevarande. Denna framställning förekom nästan allmänt i både tal och skrift. Nu har man insett det falska häri. Före detta krig, som nu rasar, företogos omfattande krigsrustningar, och det försäkrades, att detta utgjorde ett bevis på, att intet krig skulle utbryta. Så förhöll det sig dock ej. En samfundstidning gör följande anmärkningar härom:

"Förse alla med en revolver och morden skola upphöra. Man sade oss ofta och länge, att den beväpnade freden var det starkaste skyddet mot krig. Lika gärna kunde man sagt, att en revolver i hvarje ficka är det kraftigaste medlet mot mord. Att hålla hundratusental män beväpnade till tänderna och ständigt färdiga att på en minuts varning draga i härnad, det är att göra kriget till en absolut nödvändighet. Stora arméer stå ej länge och stampa takt. De måste slutligen göra skäl för sin tillvaro, få utföra sina drifter. Freden verkar på den, som fördämningen på den strida strömmen, som spiltans bom på den arga tjuren. När krafterna slutligen lösgöras, så äro de så mycket vildare. När skall världskriget utbryta? har man under åratal frågat. Den frågan föddes af militarismen och framkallade en massugestion, hvilken slutligen gjorde kriget oundvikligt." Samma tidning fortsätter och visar, att beredelse till krig leder till blodsutgjutelse. Ju större kanoner, desto säkrare fred. Det troddes en tid, att de modärna krigsvapnens fasansfulla förstörelsekraft skulle omöjliggöra krigen. Motsatsen har nu konstaterats. Själfva deras kostnad och hemska möjligheter ha tubbat och lockat till krig. Stormakternas kapprustningar, pådrifna af en Krupps och andra kanonmakares intriger, ledde till sådana ytterligheter, att slaktningen måste komma. En enda liten undervattensbåt sänker tre stora kryssare på några minuter. Ett dussin skott från en 21-tums belägringskanon placerad på 25 mils afstånd, gruslägger den starkaste fästning. Ett enda skott från en modern snabbskjutare går mördande genom åtta man, stående i rad, den ena bakom den andra. En bomb från flygskeppet spränger palats, katedral och universitet i luften. En kedja minor slungar ett helt regemente in i evigheten. — Än sen då? Ju vildare leken är, desto mera tjusar den, när allt det djäfvulska i människobröst blifvit lössläppt.

Nu inses det, att framställningen om att krigsrustningar skola leda till fred voro falska. Ingen kan försvara denna framställning i framtiden. Alla veta nu, att krigsrustningar leda till krig och inga uppfinningar på krigskonstens område skola hindra krigsutbrott. När ett förödande mordvapen anskaffas, skall ett som är ännu mera förödande erhållas, och så skall det fortgå till dess jorden ödelägges af krigets härjningar. Fred på jorden, d. v. s. en varaktig och bestående fred, skall ej inträffa, förrän Fridsfursten griper fatt i spiran och regerar i rätt färdighet.

H. Olson.
Percival, Sask.

KIISTENDOM OCH DEN SOCIALA FRÅGAN.

Vid ett för en kort tid sedan hållet diskusionsmöte emellan några kristna å ena sidan samt en lokal förening af en "samhällsförbättrande" organisation å den andra, tycktes det icke råda något vidare godt samförstånd.

Å ena sidan tycktes de vid mötet närvarande kristna icke riktigt förstå hvad den andra parten ville — å andra sidan visste den "samhällsförbättrande" föreningen inte ett "dugg" af hvad religionen eller kristendomen ville — eller hvad den är för någonting. (Höjden af okunnighet i 20:de århundradet). Det är med afseende på denna senare punkt, som jag vill framlägga några synpunkter. Jag vill också förutskicka den anmärkningen, att jag icke handlar på något uppdrag eller såsom representant för någon kristlig organisation, utan på eget bevåg och med ledning af Guds ord och den filosofi so måtminstone jag funnit vara den tillitsfullaste. Först vill jag ha sagdt att religionens värde icke mätes efter den förfining och utveckling, som de sedliga förhållandena människorna emellan vunnit. Utan i religionen sökes hjälp och lif. Dock har ingen religion framkommit utan gifna kulturbetingelser. Gamla testamentet har börjat med att förkunna Israel en härlig framtid, såsom ock politisk makt. Det har profeterat om ett härligt socialt tillstånd, där syndens och det ondas makt skall vara bruten och själfva naturen icke längre lägga något hinder i vägen för mänsklighetens lycka utan i stället vara ett lydigt och tjänande organ därför. Och det har fortskridit till att tala ej blott om ett nyskapande af människohjärtats art och natur, så att det gamla förbundet efterträdes af ett nytt, utan jämväl om ställföreträdande lidande och försoning för folkets synd af en fullkomlig Herrens tjänare, såsom vilkor och förutsättning för det utlofvade sociala tillståndet.

Endast genom att erkänna en sådan utveckling af profetian, på hvilken jag här har anfört blott ett par exempel, kunna vi förstå judarnes egen ställning till Jesus och äfven tillgodogöra oss den sanning, som låg på botten af det socialpolitiska Messias-idealet. Om man icke vill erkänna tillvaron af ett sådant ideal hos profeterna, nödgas man spiritualisera profeternas tal om bestämda världsriken, som skola störtas vid ändens tid af Messias, till allmänna abstrakta talesätt.

Messias kom, men judarne förkastade honom. Felet hos judarne bestod däri, att de hade lösgjort det socialtpolitiska momentet från de djupare sidorna i gamla testamentets profetia om fulländningens tid.

Och från en sådan fara äro vi ännu icke helt befriade. Ett samfundsideal af den art som föresväfvar vissa reformfrare på samhällslifvets (ex. kristendomsundervisningens upphörande i skolorna) område, hvarvid Jesus Kristus såsom försonare och frälsare från syndens skuld och makt icke får göra sig gällande, är i sin innersta rot ett sådant falskt judiskt ideal.

"Samhällsförbättrande organisationer" hvilka föra afvoghet i skölden emot kristendomen, d. v. s. den sanna kristna läran, är dömd att vissna bort och dö, liksom blomman för höstens frostiga andedräkt. Och det klokaste som dessa "samhällsblommor" kunna göra är att fortast möjligt skrapa skölden ren, i vis insikt om mödans lönlöshet att längre spjärna emot udden.

Hvar ligger då det normala? Det normala ligger uti erkännandet af Jesu Kristi frälsningsverk som det grundläggande och i fasthållandet af tron på ett kommande gudsrike, som på grund af sin natur ej blott är öfvervärldsligt utan ock har sin rot i just de "världsliga" förhållanden, hvari församlingen nu är satt att verka och förbereda det rikets ankomst. Sociala reformer äro berättigade. Det system som är rådande uti många af våra samhällen, tycks icke veta af hvad rätt och sanning är; men nu frågar jag: Är det absolut nödvändigt att förkasta Jesus Kristus för att få dessa goda reformer genomförda? Har världen någonsin skådat någon större reformator än Jesus Kristus, världens Frälsare? Jag har själf talat med personer, som påstås vara auktoriteter i en viss organisations led — och jag är glad att veta att deras tillvanvett gränsande radikala uppfattning och lära om Kristus och Kristendom, icke delas af det samfund som de representera. Den första impuls jag fick på ett möte "häromsistens" var att någonting fattades hos en del "samhällsförbättrare", som utan att veta hvad Kristendom är för någonting, likväl inlåto sig på ett så vansligt företag som bibelkritik. (I sanning det var löjligt). Hvad som fattas hos sådana personer torde en dårhuslläkare lättare kunna förklara än hvad jag kan, ty jag är blott en simpel arbetare som till på köpet vågar vara en kristen! I det af Jesus Kristus utförda frälsningsverket på jorden ligger en outtömlig fond af sociala krafter, hvilka ej få lämnas obegagnade utan böra omsättas i största möjliga omfattning. Erkännas bör, att den kristna kyrkan härvidlag i mångt och mycket försummat sin plikt, hvarföre världsförbättrare af indifferent eller fiendtlig ställning till kristendomen måst göra det mesta. Detta länder icke till någon lycklig utveckling. Hela den s. k. sociala frågans, ja hela vår modärna kulturfrågas ~~lyckliga~~ lösning beror af församlingens riktiga uppfattning af sin ställning i detta hänseende.

Om vi måste tillmäta större religiöst värde åt ett ideal, sådant som besjälar vissa eskatologiskt anlagda asketer, en allmän tro på världsförbättring och mänsklighetens framåtskridande, utan att Jesus Kristus, för våra synders skull utgifven och för vår rättfärdighets skull uppväckt, därvid får grundläggande betydelse, så böra vi dock komma ihåg, att Jesus Kristus icke vore, hvad nya testamentet gör honom till, nämligen den Messias, af hvilken gamla testamentet väntade världsfulländningen. Om hans församling skulle sluta med att vara en förening för privata ändamål, som ej anser sig ha något att göra eller kunna göra något för att i det väridsliga samfundet förbereda hans rikes fulländning.

"Söken först Guds rike och Hans rättfärdighet, så skall allt det öfriga därjämte tillfälla eder."

Jag nämnde något om "bibelkritik". På åtskilliga håll bland våra "samhällsförbättrare" tyckes denna textkritiska vetenskap ha blifvit nära nog ett slags "sport". På ett sätt, som påminner om vissa fantasi- och tankespel, och med en ifver, som nästan gränsar till monomani, sönderplockar man de bibliska litteraturalstren i en mängd småbitar, som påstås härröra från en mängd olika källor, och som nu herrar "kritiker" öfva sin skarpsinnighet och fyndighet på att sammanfoga likt en brokig mosaik, den ene så, den andre annorlunda, liksom täflande med hvarandra och öfverbjudande hvarandra i mer eller mindre sällsamma konjekturer och textomflyttningsexperiment.

Vara svenska herrar "kritiker", utrustade med en stor portion "Hinkelogi" och "Kata-sofi", tycks vara väl förtrogna med ofvan nämnda sport. Hvad vetenskapligt värde dessa negativt kritiska experiment äga, lämna vi helt lugnt därhän.

Kristendomens sanna bekännare vänta i långtansfull förbidan på Guds rikes tillkommelse. Kristi församling är satt att förbereda dess tillkommelse, men märk, med inga radikala medel, ej häller är Kristi församling tillåten att blunda inför sociala kraf och kulturella betingelser, såsom en falsk kyrklighet haft — eller kanske ännu har för sed. Med Guds rike menas företrädesvis den inre, andliga kostbarheten och härligheten af Guds rike och dess förlossningsverk. Men vi få icke förbise, att till Guds rikes tillkommelse, hvarom Frälsaren lärt oss bedja och som Herrens folk längtansfullt förbidar, jämväl hör hela naturens förklarelse, världsfulländningen. De sublima skildringar, som det profetiska ordet i det stycket gifver oss — äfven den nyatestamentliga uppenbarelsen innehåller ju en och annan sådan — få vi då icke utan vidare spiritualistiskt förflyktiga, om de ock visserligen innehålla åtskilligt, som är bildlikt och hvars egentliga innebörd på vårt nuvarande stadium måste för oss förblifva mysterier. Det få vi under alla förhållanden betänka och betona, att — såsom det heter i ett djupsinnigt ord, som urgammal kyrkotradition tillskrifver vår herre Kristus själf — "Guds rike kommer då, när det yttre blir sådant som det inre." Då först är Guds konungadöme i full mening för handen, när allt i hela världen, ej blott de skapade personligheterna med deras inre och yttre existensförhållanden, således äfven alla den mänskliga kulturens ädlaste krafter och eröfringar, utan därjämte äfven den yttre skådeplatsen för Guds rike, Guds folks hela lokala omgifning, alltsamman är bragt i samklang med den gudomlige konungens heliga kärleksvilja och fullkomligt motsvarar syftningen af Guds skapelseplan."

Med dessa häntydningar, hvilka blott delvis beröra kristendomens förhållanden till sociala och kulturella betingelser, vill jag ha försökt att påvisa, att det alls icke är nödvändigt att vara "utelist" eller "ateist", "reumatist" eller något annat "ister", för att i samhället förbereda världsfulländningen.

Hugo Johnson.

Winnipeg, april 29, 1915.

"DET DUNKELT SAGDA, ÄR DET DUNKELT TÄNKTA".—Tegnér.

Herr redaktör!

Det är mycket af det dunkelt sagda och det dunkelt tänkta i de skrifvelser, som förekomma under rubriken "Ordet fritt". Men därmed är det ingalunda sagdt, att det är helt och hållet onyttigt och förkastligt. Visst icke! Ty skrifvelserna visa att svenskarna taga intresse i dagens frågor och sträfva efter att lösa de politiska och sociala problem, som ligga framför oss i denna världen. Om många misstaga sig om medlen och uppställa som mål endast ett fata morgana — en hägring, så kunna de likväl mena godt. "Och väl den det ädla velat och det goda tänkt". Många svenskar komma hit med den tanken att förhållandena här i politiskt och socialt afseende äro de samma som i gamla landet. Andra skrifva utan att ha verklig sakkännedom om förhållandena här och utan att hafva den kunskap i språket, som verkligen fordras för att uttrycka tanken klart och tydligt; ej häller hafva de den kännedom i ämnet som fordras för att rätt behandla det. Jag vill nu påpeka några exempel: En skrifvare säger: "Mord är stridande med vår morallära och civilla lagar". Här är fel i uttrycket civila lagar. Man delar lagarna i två grupper: civila och kriminella. Till de civila lagarna höra affärs- äktenskaps- arfs- och samhällslagarna. Till de kriminella lagarna höra mord, dråp, stöld och bedrägeri m. m. De kallas därför strafflagar och äro i allmänhet de samma här i Canada som i England. De civila lagarna stiftas i allmänhet af provinserna så långt de röra dess affärer; de som röra Dominionen i sin helhet stiftas af dominion parlament. England gör inga lagar för Canada.

Ett annat språkligt misstag ligger i uttrycket "C. är idealist, han tror på det godas och sannas slutliga seger öfver det onda". Ordet idealist har en litterär och en filosofisk betydelse och som C. icke är litteratör eller filosof, så kan han icke vara idealist. I diktkonsten användes ordet idealist om sådana författare, som söka framställa huru det borde vara i denna världen till skillnad från sådana författare, som beskrifva huru det är i denna världen och som kallas realister. Sålunda är idealisten motsatsen till realisten i diktkonsten. I filosofien är idealisten motsatsen till materialisten. Idealisterna hålla före att idéerna äro det enda verkligt varande och att materien är endast ett uppfattningssätt — ett fenomen. I Sverige kallas denna "tro" boströmianismen efter filosofen Boström i Upsala. De tyska professorerna Hegel, ~~död 1831, och Schelling, död 1854,~~ omtalas som idealismens fäder. I deras fotspår trädde juden Karl Marx och juden Lassalle. Den förre död 1888 den senare död 1864. Dessa män äro grundläggarna till socialdemokratien i Tyskland. Men de nuvarande ledarne af denna rörelse äro materialister till sin filosofi och enligt denna tro lad Epistemologi; läran om det mänskliga vetandets grund. Denna vetenskap söker att besvara frågan: Huru man vet, att man vet något? Den psykologi på hvilken det amerikanska skolväsendet hvilar, är helt och hållet främmande för de svenska författare hvars skrifter förekomma i denna tidning. Det skulle göra vårt folk här i Canada godt att läsa professor Jams i Harvard universitet, psykologi; äfven professor W. B. Pilsburgs i Michigan Universitet psykologi, samt professors Lodds i Yale universitet. A Tex-Book in the History of Education, by Paul Mounroe, Ph. D. Pub. 1912, skulle ock göra mången godt och öppna mångens öga att se "idiosynkrasien" i den svenska litteraturen som i vår tid kommer från Sverige.

Vidare må anmärkas i anförandet från Strömers bok, rörande hans omdöme om fribet. Det heter: "Frihet är vetande." Märk först att orden frihet och vetande äro båda abstrakta substantiv och därför non-cannontativa, det vill säga icke användbara i en definition, hvilken måste innehålla föremålens ursprungliga bestämningar. — Dessa utgöras af genus proximum och differentia specifica. Vetande är icke en bestämd kvantitet utan en obestämd, huru mycket af denna kvantitet behöfs för att vara fri. Kunskapens gräns är ännu icke nådd. Skola vi vänta på frihet till vetandet nått sin gräns? För att definiera friheten, måste man använda ett ord som är connontativt till ordet frihet. Vi vilja belysa detta med följande lättare förstådda ord: Ordet hustru är connontativt till ordet man. Hustru angifver ett tillstånd, så gör ock frihet — ett tillstånd af frihet. Begreppet hustru inbegriper begreppet relation eller förhållande. Ingen hustru utan man. Om mannen dör, blir hustrun änka. Så ock med ordet frihet, det inberiper relation. Människan är en etisk, social och religiös varelse. Etisk fri är hon, om hon äger fri vilja. Valfrihet i fråga om ondt och godt. Den materialistiska filosofien, som säger att tankarna afsöndras ur hjärnan liksom urinen ur njurarna, har naturligtvis ingen valfrihet — en fri vilja finnes ej, endast ödet. Den åsikt, som erkänner viljans frihet, kallas "indeterminism". I motsats härtill nekar "determinism" viljans frihet. Emellertid är friheten en nödvändig fordran för människans sedliga medvetande och handlingar. Från sedlig synpunkt är frihet människans förmåga att skilja mellan godt och ondt. Denna förmåga ligger i hennes väsende, icke i hennes vetande. Kunskapen säger, hvad som är ondt och godt; viljan bestämmer valet mellan de båda. Såsom en social eller samhällig varelse äger människan frihet, om hon lefver i ett land där regeringen är vald af folket och har folkets bifall; majoriteten vid valen har makten. En sådan regering ha vi här i Canada. Som en religiös varelse har människan frihet då hon får välja sin egen religion eller att icke befatta sig med någon religion alls eller nödgas att understödja någon. Ekonomiskt fri är hon då hon är ekonomiskt oberoende för sitt uppehälle.

Härmed ha vi visat hvad frihet är och att vi äro fria i detta land utan någon viss grad af vetande. Låtom oss använda "sens commun" (sundt förstånd), och låt hvar och en bli sin egen lyckas smed!

Gust Carlson.

Wetaskiwin, i april 1915.

Den lifliga osten. — Kolingen: — Ge' mej för 10 öre ost.

Biträdet ger honom ett mer än vanligt lifligt stycke och frågar:

— Ska' jag slå papper om osten?

Kolingen: — Nä, ge mej en bit snöre, så ler ja' väl hem den.

*

Dricks-pengarna för dagen. Herrn, vresigt vid middagsbordet: — Hvarför har jag inte fått något att dricka i dag?

Frun: — Du gaf mig inga dricks-pengar i morse.

HUFVUDVÄRK orsakas af ansträngning af ögonen. Lämpliga glasögon borttager ansträngningen och förebygger hufvudvärk. Konsultera
MRS. C. J. MEADOWS
OPTOMETRIST
10232 Jasper Avenue, Edmonton, Alta.

MALCOLM M. CHARLESON
ADVOKAT.
Dominion Bldg., Edmonton, Alta.
Telefon 9207.
Det Kungl. norska vice konsulatet för Alberta.

Vi sälja alla sorters
FÄRSK FISK
Orders från landsbygden gifvas speciell uppmärksamhet.
SCANDINAVIAN FISH CO.
101 City Market. Stånd 3.
Edmonton, Alta.

DR. J. J. McDONELL
LÄKARE.
Speciell uppmärksamhet gifvas patienter utanför staden.
720 First street, Edmonton, Alta.

ROBERTSON, MACDONALD & WINKLER
Harry H. Robertson, J. M. Macdonald, Gordon E. Winkler.
Telefoner 1810, 1822.
ADVOKATER, JURIDISKA OMBUD, NOTARIER ETC.
PÅNGAR ATT LÅNA.
Bank of British North America Bldg.
Edmonton, Alta.

EVANS GOLD CURE,
22 Vaughan street, botar för alltid dryckesvana på tjuguåtta dagar utan någon bortovaro från sysselsättning efter första veckan. Fullkomligt privat. 29 år i Winnipeg. Upplysning sändes i förseglad slätt kuvert. Dr. D. R. Williams, examinerande läkare, J. W. Williams, manager. Tel. Sher. 14.

NURSING—Nurse Barker's sjukhem för alla fall. Individuella graduerade sjuksköterskor, bästa skötsel, doktor infinner sig. Villkor moderata; sjuksköterskor skaffas; konsultation fritt.

Damer, besök Nurse Barker. Råd om sjukdomar och oregelbundenheter. Hundratals lyckliga fall genom min garanterade, registrerade behandling för oregelbundenheter. Per post $2.50 och $5.00. Konsultation 3 till 7.30 e. m. eller enligt öfverenskommelse. Sänd frimärke för nyttig broschyr. 137 Carlton St. Tel. Main 3104.

BARARE AF BRÅCKBAND!
Gif akt: PLAPAO-PADS äro olika bråckband, varande medicinska applicators, gjorda sjelftillslutande uppsättligen för att hålla delarna i säkert läge. Inga remmar, spännen eller fjädrar — kan ej glida, så det kan ej skafva eller trycka på bäckenbenet. Tusentals hafva framgångsfullt behandlat sig sjelfva hemma utan att hindras i arbetet. Mjuk som sammet — lätt att påsätta — billig. Tilldelad guldmedalj. Kurens verkan är naturlig, ej mera behof af bråckband. Vi bevisa hvad vi säga genom att sända er prof af PLAPAO absolut FRITT. Skrif idag.
Adress: PLAPAO LABORATORIES, BLOCK 1855, ST. LOUIS, MO.

COAL WOOD
J. G. HARGRAVE & CO. Ltd
WHOLESALE & RETAIL
334 MAIN ST
WINNIPEG

JACKSON BROS.
Juvelerare och diamanthandlare.
9962 Jasper Ave., E., Edmonton, Alta.
Telefon 1747.
Klockor, slipadt glas, porslin, stiftversaker, konstnärliga artiklar, skrifmaterialier etc. Giftermålslicenser utfärdas.
Speciell uppmärksamhet gifvas postorderkunder. Ur- och juvelreparation.

Victoria tea
Rik kvalitet
Ceylon blandning
Speciella priser:
3 lb. burk $1.10
10 lb. busk $1.75
5 lb. busk $3.50
Fint kaffe, oöfverträffad valuta
30c., 35c., 45c. per lb.
Speciellt 3 lb. $1.00
Potters trädgårdsutsäde
2 paket, 5c.
Mjöl, torkad frukt och specerier till de lägsta priser.
Postorder gifvas speciell uppmärksamhet.
HENRY WILSON,
Queens Ave., - Edmonton.

International Hotel
Pris $1.25 om dagen.
SKANDINAVERNAS HOTELL
Boyle och Kinistino.
EDMONTON, ALBERTA.

Det betalar sig att handla med DET SKANDINAVISKA APOTEKET
Recept expedieras snabbt.
THE EAGLE PHARMACY
Hörn. Jasper Ave. och Rice St., Edmonton, Alta.
Speciell uppmärksamhet gifvas postorder.

HÅLLER MÄNNISKORNA VID GODT HUMÖR.
Då eder man skall tända sin cigarr efter middagen, försäkra eder om. att han har en tändsticka, som gifver hono mstadig eld vid första strykningen. Fråga hos eder specerihandlare efter Eddy's "Golden tip" eller "Silents", två af våra många fabrikat.
The E. B. Eddy Co.
HULL, CANADA.

En kärkommen hälsning till
GAMLA LANDET
kan ni sända edra släktingar och vänner i Sverige genom att för dem prenumerera på Svenska Canada-Tidningen, som till Sverige kostar endast $2.00 om året.
Ni kan vara förvissad om, att edra kära därhemma skola glädja sig öfver denna lilla uppmärksamhet från eder sida. De skola med största intresse taga del af allt, som rör det land, där ni bor och förtjänar edert uppehälle. Dessutom äro i följe med denna läsning, som Svenska Canada-Tidningen bjuder sina prenumeranter.
DRÖJ ICKE! Insänd $2.00 idag, så skola vi ombesörja, att någon af edra släktingar eller vänner regelbundet får en hälsning från eder i form af Svenska Canada-Tidningen.
Uppgif namn och adress tydligt!
Svenska Canada-Tidningen
325 LOGAN AVENUE, WINNIPEG, MAN.